

BURO SRO B.V.

't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 15 juni 2018 (revisie op 29 augustus 2019)
Kenmerk BE/2018/296/r
Uw kenmerk Email d.d. 14 mei 2018
Auteur(s)
Revisie
Projectleider

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Broekweg 2 te Driebergen-Rijsenburg

Aan de Broekweg 2 te Driebergen-Rijsenburg is een monumentale bedrijfswoning met vijf bijgebouwen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bedrijfswoning op de planlocatie te restaureren. Daarnaast worden drie schuren gesaneerd ten behoeve van één nieuw te bouwen woning. Verder wordt 2,5 hectare aan agrarische grond omgevormd naar schraal hooiland.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de plangebieden voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO B.V. heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de plangebieden te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Broekweg 2 te Driebergen-Rijsenburg. Het gehele plangebied is ongeveer 40 ha groot, maar veel van de percelen blijven ongemoeid. Op de belangrijkste planlocatie is een bedrijfswoning gesitueerd, welke opgenomen is in de gemeentelijke monumentenlijst. Daarnaast zijn op het deels bestrate perceel meerdere bijgebouwen aanwezig, te noemen een melkschuur met kassenaanbouw, twee andere schuren, twee hooibergen, gierkelders en een garage met kippenschuur. Iets ten noordwesten van het erf met de bedrijfswoning liggen twee agrarische percelen die omgevormd zullen worden naar schraal hooiland. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocaties waar werkzaamheden plaats gaan hebben en de directe omgeving hiervan.

Het plangebied ligt ten zuiden van Driebergen-Rijsenburg. De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarische gebied met (voormalig) boerderijen en stukken bos (figuur 1). Ten zuidoosten van het plangebied is het kasteel Sterkenburg gelegen. 3,7 km ten noorden ligt de A12. Het dichtstbijzijnde stromende water is de Kromme Rijn, 1 km ten zuidwesten van de planlocatie.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Broekweg 2 te Driebergen-Rijsenburg (bron: arcgis.com). De sloop-, bouw- en restauratiewerkzaamheden zullen plaatshebben op het erf met de bedrijfswoning. Ongeveer 175 m ten noordwesten van het erf liggen de twee agrarische percelen die omgevormd zullen worden naar schraal hooiland.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ingrepen betreft het restaurerende van de bedrijfswoning. Daarnaast worden drie schuren (melkschuur, kapschuur en kippenschuur) gesaneerd ten behoeve van één nieuw te bouwen vrijstaande woning. Ook worden de hooibergen en de garage gerestaureerd. Verder wordt 2,5 ha aan agrarische grond omgevormd naar schraal hooiland, wordt een nieuwe rij knotbomen aangeplant, krijgt het erf een nieuwe haag en worden wandelpaden verlegd en uitgebreid. Het bestaande agrarische erf krijgt de nieuwe bestemming 'wonen'. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van schuren: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- restaureren van bedrijfswoning, hooibergen en garage: algemene sloop- en bouwwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- verleggen en uitbreiden wandelpaden: eventuele kap- en graafwerkzaamheden;

- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- realisatie schrale hooilanden: afvoer groen en grond;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding; allerhande (straat- en hoveniers)werkzaamheden;

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 22 mei 2018. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 7/8 bewolkt, 17° Celsius en windkracht 0-1 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de voormalige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. In de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Wezel</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Gedurende het veldbezoek zijn geen sporen van (beschermde) planten en/of sporen en delen hiervan aangetroffen. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante kruiden zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: akkerdistel, akkermelkdistel, blaartrekkende boterbloem, gele lis, glanshaver, grote brandnetel, haagwinde, hondsdrif, paardenbloem, robertskruid, rode klaver, scherpe boterbloem, witte dovenetel. Op het perceel zijn meerdere opgaande vegetatiestructuren gevonden, waaronder: braam, liguster, meidoorn, schietwilg, vlier, zachte berk, zomereik, zwarte els en zwarte walnoot. De sloop van de bebouwing leidt niet tot de aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. De habitatpreferentie van beschermde soorten bestaat met name uit specifieke kenmerken zoals extensief beheerde (laag)veengronden, vochtige duinvalleien en schrale (blauw)graslanden. Dergelijke structuren zijn niet aangetroffen op de planlocatie. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan tevens niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Zoogdieren

Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: aardmuis, bever, boomarter, bosspitsmuis, bruine rat, damhert (gedomesticeerd), das, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, bosmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, muskusrat, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, veldmuis, vos, waterspitsmuis, wezel en woelrat (verspreidingsatlas NDFF, 2010-2018; waarneming.nl, 2008-2018). Tijdens het veldbezoek is een roepende ree geïnspecteerd op sporen en verblijven van marterachtigen, waaronder steenmarter, hermelijn, wezel en bunzing. Sporen als prooiresten, uitwerpselen, loopsporen en vraatsporen zijn niet aangetroffen. Door het ontbreken van relevante vegetatiestructuren, houtwallen, greppels en gunstige foerageergebieden is een essentiële functie voor marterachtigen niet aanwezig. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijflocaaties van marterachtigen gaan vaak gepaard met abundante aanwezigheid van prooiresten, penetrante geurmarkeringen en andere sporen. Gelet op het ontbreken van het voornoemde en de potentie van het plangebied voor zowel de steenmarter als de hermelijn, wezel en bunzing wordt het voorkomen van de soorten niet verwacht. In de aanwezige solitaire bomen op het perceel zijn geen nestbomen (vaste rust- en verblijfplaatsen) van boomarter en rode eekhoorn aangetroffen. Gelet op de ligging van de locatie en afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de habitatrichtlijn en niet vrijgestelde overige soorten niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name mol, vos, egel, veldmuis en bruine rat. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wet natuurbescherming; Wet-Nb, art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ kennisdocument gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (verspreidingsatlas NDFF, 2010-2018; waarneming.nl, 2008-2018). Op de planlocatie zijn geen voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur.

Alle te slopen schuren en kleinere bebouwingen bestaan uit steense muren of houten wanden met een eenvoudige dakconstructie. Er zijn voor vleermuizen voldoende openingen om in de schuren te kruipen. Echter door de grote hoeveelheid openingen en de open structuur is er sprake van instabiele klimatologische omstandigheden en ruimtes om in weg te kruipen. Het is derhalve uitgesloten dat de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor vleermuizen. Hoewel het niet aannemelijk is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageer- of migratieroute. In de luwte van de gebouwen kunnen migratie en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens de ontwikkeling dient derhalve vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek is een roepende bastaardkikker aangetroffen in een van de afwaterende sloten. In de omgeving is de aanwezigheid bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker-complex, hazelworm, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander, poelkikker en ringslang (verspreidingsatlas NDFF 2010-2018, waarneming.nl 2008-2018). Reptielen worden niet verwacht op de planlocatie aangezien deze over het algemeen verbonden zijn aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen. Het erf is grotendeels verhard en er zijn weinig schuilmogelijkheden als composthoppen, houtopslag en rommelhoekjes. Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Op het woonerf bevindt zich geen oppervlaktewater. Het voorkomen van heikikker, kamsalamander en poelkikker binnen de planlocatie kan uitgesloten worden.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Het is mogelijk dat amfibieën buiten het plangebied verstoring ondervinden van de werkzaamheden op het woonerf. Aangezien er voldoende vluchtmogelijkheden zijn voor amfibieën om zich buiten het gebied van verstoring op te houden in een minstens gelijkwaardig milieu zijn nadelige effecten van de beoogde ruimtelijke ingreep op zowel beschermde als algemene amfibieën derhalve uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde amfibieën en reptielen zijn uitgesloten.

Vissen

In het plangebied bevindt zich geen oppervlaktewater. Net buiten het boerenerf stroomt de Langbroekerwetering. Het voorkomen van beschermde vissoorten in deze watergang en aansluitende sloten is onbekend. Watergangen die potentieel geschikt zijn als leefgebied voor vissen liggen binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden (< 80 m). Er in de beoogde ontwikkelingen zijn geen baggerwerkzaamheden genoemd, dus werkzaamheden zullen geen invloed hebben op de zuurstofniveaus in de watergangen. De mogelijke effecten op vissen zullen beperkt worden tot trillings- en/of geluidsverstoring. Aangezien er voldoende vluchtmogelijkheden zijn voor vissen om zich buiten het gebied van verstoring op te houden in een minstens gelijkwaardig milieu zijn nadelige effecten van de beoogde ruimtelijke ingreep op zowel beschermde als algemene vissen derhalve uitgesloten.

Insecten, libellen en andere ongewervelden

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde beekrombout. De larven van deze libel graven zich in de bodem op plaatsen waar slib of fijn zand is afgezet. Voor de ontwikkeling van deze larven is het van belang dat de watergang nooit zuurstofloos water voert. Mochten er werkzaamheden plaatshebben aan het water wordt geadviseerd contact op te nemen met de afdeling ecologie/waterkwaliteit van het gezaghebbende waterschap, in dit geval de Stichtse Rijnlanden, of er mogelijk effecten zullen plaatsvinden en of de initiatiefnemer vergunningplichtig is. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een bepaalde soort een waardplant vormen. Tevens is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde terrestrische insecten. Wanneer er geen werkzaamheden plaatshebben aan de watergang of wanneer er passende maatregelen getroffen worden is een significant effect op de soortgroep uitgesloten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en/of rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: boomkruiper, buizerd, gaai, grasmus, graspieper, heggenmus, huismus, kauw, koolmees, merel, roodborsttapuit, scholekster, sperwer, spotvogel, spreeuw, tjiftjaf, winterkoning, zwartkop. Er zijn geen (oude) nesten aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten, hollen of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. Er zijn geen nesten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als sperwer, ransuil en torenvalk kan uitgesloten worden. In de melkschuur zijn braakballen met insectenvleugels en muizenbotjes aangetroffen (zie bijlage 1 ter illustratie) van steenuil. Ook zijn er resten van uitwerpselen van uilen aanwezig. In het dak zijn voldoende potentiële broed- of verblijfslocaties aanwezig voor steenuil. Om de functie van het pand ten aanzien van de steenuil met zekerheid vast te stellen dient er een aanvullend onderzoek naar de aan- of afwezigheid van een functionele betekenis van de loods ten aanzien van de steenuil uitgevoerd te worden. Aangezien de huidige informatie met vrij veel zekerheid een functie van de melkschuur ten aanzien van de steenuil aanwijst, dient in het aanvullende onderzoek tevens de populatiegrootte van steenuilen in het gebied nagegaan te worden. Dergelijke informatie is noodzakelijk als een ontheffing of verklaring van geen bedenkingen nodig is. Tijdens het aanvullende onderzoek dient in kaart gebracht te worden wat het effect van de activiteiten is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie van de steenuil. Voor weidevogels en overige jaarrond beschermde soorten die in open gebied broeden als grote gele kwikstaart is geen geschikt leefgebied aanwezig op het erf. Voor de huismus is binnen het plangebied functioneel leefgebied aanwezig in de vorm van wintergroene heggen en een kippenren. Nestlocaties in de te slopen bebouwing kan uitgesloten worden, wegens het ontbreken van een goot met dakpannen.

De sloop van de schuren binnen het plangebied leidt tot zeer beperkte aantasting van groene delen en resulteert niet in afname van essentieel leefgebied. De kippenren zal behouden blijven. Van aantasting van functioneel leefgebied en nestlocaties van de huismus is derhalve geen sprake. De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens in gevels en onder (pannen)daken. De soort is vaak te vinden in woonwijken. De te slopen melkschuur is hoog genoeg voor eventuele uitvliegopeningen in de kantpannen, maar het landelijke karakter van de planlocatie zorgt er voor dat het niet aannemelijk is dat gierzwaluw nestelt binnen de planlocatie. De gierzwaluw is een echte koloniebroeder en zal niet op locaties nestelen waar niet meerdere soortgenoten ook hun nesten hebben in de directe omgeving en waar meerdere geschikte gebouwen aanwezig zijn. Binnen het plangebied is hier geen sprake van. Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden. Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties en essentiële habitatonderdelen moet aanvullend onderzoek naar steenuilen uitwijzen.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dienen de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000. Op een afstand van 7,6 km ligt het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek en op 7,7 km afstand ligt Rijntakken (figuur 2). Het boerenerv ligt op een afstand van circa 20 m ten noorden van het Natuurnetwerk Nederland gebied (figuur 3). De 2,5 ha agrarische grond die wordt omgezet naar schraal hooiland valt binnen het Natuurnetwerk Nederland. Gezien er hier sprake is van een natuurlijke ingreep met een positief effect voor de natuur hoeft er hier geen 'nee, tenzij'-toets uitgevoerd te worden. Er is geen sprake van een ruimtelijke ontwikkeling binnen het Natuurnetwerk Nederland.

Figuur 2 De planlocatie ligt op een afstand van 7,6 km tot het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek en 7,7 km tot Rijntakken (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl).

Figuur 3 De planlocatie ligt op een afstand van circa 20 m tot het Natuurnetwerk Nederland. De ontwikkeling van schraal hooiland vindt plaats binnen het Natuurnetwerk Nederland (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl).

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot een hoger aantal verkeersbewegingen. De sloop- en bouwwerkzaamheden leiden waarschijnlijk tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). In de toekomst zal in geval van eventueel nieuwbouw mogelijk sprake zijn van een relatief lage(re) uitstoot (hogere isolatiewaarden en een hoogrenderende stookinstallatie) ten opzichte van de huidige situatie. Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Echter leert de ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare blijft. Voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Op basis van de Europese vogel- en habitatrichtlijn geldt voor projecten en andere handelingen de verplichting om aan te tonen dat er geen significant effecten optreden als gevolg van stikstofdepositie. De algemene richtlijn hiervoor is dat voor ieder project of handeling, middels de rekentool Aeries, een berekening gemaakt dient te worden om aan te tonen of er wel of geen sprake is van een meldings- of vergunningsplichtige stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats. Of er sprake kan zijn van overschrijding van de drempelwaarde is afhankelijk van een aantal factoren. Vaak betreft dit een combinatie van de kwetsbaarheid van een gebied, de terreinomstandigheden, ligging van het project en overheersende windrichting. Ondanks dat er geen effecten verwacht worden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door het bevoegd gezag wenselijk worden geacht een Aeries berekening uit te voeren.

Houtopstanden

Het kappen van bomen en struiken kan melding- of vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Het kappen van bomen is niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Nb als het de volgende type houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) kweekgoed;
- e) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) het dunnen van een houtopstand;
- g) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Eventuele kapwerkzaamheden op het erf vallen onder type b. Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Gemeenten hebben veelal beleid omtrent het kappen/vellen van bomen en struiken opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft deze stukken laten vallen uit de APV en hanteert een aparte bomenverordening. In de bomenverordening van de gemeente Utrechtse Heuvelrug staat als definitie van 'boom' een minimum dwarsstamomtrek van 94 cm (stamdiameter van 30 cm) op 1,3 m boven het maaiveld. Bomen onder deze dwarsstamomtrek kunnen zonder vergunning gekapt worden. De beoogde ontwikkeling leidt evt. tot de kap van een aantal bomen en struiken. Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

In de plangebieden of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. In de melkschuur is de aanwezigheid van steenuil vastgesteld door middel van braakballen en uitwerpselen. De te slopen melkschuur is mogelijk een nestlocatie voor steenuil. Om de aan- of afwezigheid van een nestlocatie vast te kunnen stellen is aanvullend onderzoek vereist. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels. De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland. Van externe werking is geen sprake. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een melding- of vergunningplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden								
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							m	ja
Geschikt habitat Habitariichtlijnsoort	x	x	x	x	x	x	x	
Geschikt habitat overige soort	x	x		x	x	x		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	ja
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aerius			
Natura 2000	7,6 km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	20 m		geen		n.v.t.			
Houtopstanden	aanwezig		kap		melding / vergunning			
Struiken	ja		ja		n.v.t.			
Bomen	ja		nee		n.v.t.			

* Verblijfplaatsen van eventueel aanwezige soorten (m.n. steenuil kan worden verwacht) zijn goed te compenseren. Het is dan ook de reële verwachting dat bevoegd gezag (provincie Utrecht) bij het treffen van de juiste mitigerende /compenserende maatregelen alsmede de onderbouwing van het wettelijke belang (volksgezondheid en in standhouding van de soort) ontheffing zal verlenen voor het verwijderen van verblijfplaatsen (indien deze aanwezig zijn).

Uitvoerbaarheid

De sloop van de schuren en de restauratie van de bedrijfswoning leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Tijdens de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen (tijdens schemerperiode) en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. Om de aan- of afwezigheid van een nestlocatie van steenuil vast te stellen is aanvullend onderzoek vereist. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De ontwikkelingen aan de Broekweg 2 te Driebergen-Rijsenburg is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- Ten aanzien van de steenuil dient een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar aan- of afwezigheid van nestlocaties of overige functionele onderdelen van het leefgebied op de planlocatie. Het aanvullende onderzoek betreft 3 gerichte veldbezoeken in de periode 15 februari tot 15 juli, waarbij er minimaal 1 maand zit tussen het eerste veldbezoek en het laatste veldbezoek. Het aanvullende onderzoek betreft gerichte veldbezoeken in de avondschemer, vanaf een half uur na zonsondergang tot middernacht. Daarnaast moet er overdag gezocht worden naar zaken die op de aanwezigheid van een territorium duiden, zoals sporen als krijtstrepen, braakballen, veren en uitwerpselen. De inventarisatie vindt plaats door het afspelen van roepgeluiden middels een geluidsdrager, zichtwaarnemingen en navraag bij betrokken en/of relevante instanties (Bij kennisdocument steenuil, 2017).
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Indien dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (ravin)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl
www.webkaart.provincie-utrecht.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Broekweg 2 te Driebergen-Rijsenburg. De melkschuur bestaat uit een gemetselde muur zonder spouw met een zadeldak met golfplaten zal samen met andere schuren gesaneerd worden ten behoeve van een te realiseren woning.

Figuur 2 In de melkschuur zijn braakballen (met insectenvleugels en muizenbotjes) van steenuil waargenomen (links) en zijn er voldoende potentiële nestlocaties voor steenuil aanwezig (rechts).

Figuur 3 In de rest van het plangebied vinden enkele wijzigingen plaats, o.a. het wijzigen van wandelpaden, het plaatsen van banken en informatieborden en het omvormen van agrarische gronden naar schraal hooiland.